

IV. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОЗОРИСТЬ

Система корпоративного управління повинна забезпечувати своєчасне й точне розкриття інформації з усіх найважливіших питань, що стосуються акціонерного товариства, включаючи його фінансовий стан, продуктивність, власність та управління товариством.

№	Принципи корпоративного управління ОЕСР	Положення чинного законодавства України
А.	<p>Важлива інформація, що підлягає розкриттю, включає (але не вичерпується) інформацію про:</p> <p>1. Результати фінансової та операційної діяльності товариства.</p>	<p>1. У річному звіті повинні міститись такі дані про емітента:</p> <p>а) інформація про результати господарювання за попередній рік;</p> <p>б) підтверджені аудитором (аудиторською фірмою) річний баланс та довідка про фінансовий стан.¹</p> <p>Складовою частиною річного звіту емітента є “Баланс”, “Звіт про фінансові результати”, “Звіт про рух грошових коштів”, “Звіт про власний капітал”, примітки до цих звітів та “Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів”.²</p> <p>Інформація про фінансово-господарську діяльність, що публікується емітентом у друкованих виданнях, включає такі основні показники його фінансово-господарської діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.); • собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.); • чистий прибуток (збиток) (тис. грн.); • необоротні активи (тис. грн.); • оборотні активи (тис. грн.);

- довгострокові зобов'язання (тис. грн.);
- поточні зобов'язання (тис. грн.);
- частка чистого прибутку, яка спрямована на виплату дивідендів на привілейовані акції (тис. грн.);
- середньорічна кількість простих акцій (шт.);
- чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.);
- дивіденди, нараховані на одну просту акцію (грн.);
- загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп акцій протягом періоду (тис. грн.);
- кількість акцій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.);
- загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп облігацій протягом періоду (тис. грн.);
- сума сплачених відсотків за облігаціями (тис. грн.);
- кількість облігацій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.).³

Щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, вона повинна містити дані про:

- підприємство;
- дату звітності та звітний період;
- валюту звітності та одиницю її виміру;
- відповідну інформацію щодо звітного та попереднього періоду;
- облікову політику підприємства та її зміни;
- консолідацію фінансових звітів;
- припинення (ліквідацію) окремих видів діяльності;
- обмеження щодо володіння активами;
- участь у спільних підприємствах;

	<p>2. Завдання товариства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виявлені помилки минулих років та пов'язані з ними коригування; - переоцінку статей фінансових звітів; - іншу інформацію, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).⁴ <p>У примітках до фінансової звітності розкривається така інформація:</p> <ul style="list-style-type: none"> - облікова політика щодо визначення доходу, - розподіл доходу по групах доходів: <ul style="list-style-type: none"> а) дохід (виручка) від реалізації продукції, б) інші операційні доходи, в) фінансові доходи, г) інші доходи. - сума доходу за бартерними контрактами в розподілі за вказаними вище групами доходів, - частка доходу за бартерними контрактами з пов'язаними сторонами.⁵ <p>2. Розділ річного звіту емітента “Опис бізнесу” включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • плани щонайменше на рік про діяльність емітента (щодо розширення виробництва, реконструкції, поліпшення фінансового стану, опис істотних факторів, які можуть вплинути на діяльність емітента в майбутньому); • опис політики емітента щодо досліджень та розробок, суму витрат на дослідження та розробки за звітний рік.⁶
--	--------------------------------	---

	<p>3. Володіння значними пакетами акцій та права голосу.</p> <p>4. Членів спостережної ради та правління, а також розмір їхньої винагороди.</p> <p>5. Значущі фактори ризику, що можна спрогнозувати.</p>	<p>3. Розділ річного звіту емітента “Основні відомості про емітента” включає інформацію про осіб, що володіють 5 % та більше акцій емітента.⁷</p> <p>У примітках до “Звіту про власний капітал” наводиться інформація:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перелік засновників і кількість акцій, якими вони володіють; • кількість акцій, які перебувають у власності членів виконавчого органу, та перелік осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5%.⁸ <p>4. Розділ річного звіту емітента “Основні відомості про емітента” включає інформацію про:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чисельність працівників та оплату їх праці (вказується загальна сума фонду оплати праці); • інформація про посадових осіб емітента (вказується інформація про голову та членів виконавчого органу (правління), голову ревізійної комісії, голову та членів ради товариства (спостережної ради) та головного бухгалтера).⁹ <p>5. Розділ річного звіту емітента “Опис бізнесу” включає інформацію про основні фактори (політичні, фінансово-економічні, виробничо-технологічні, соціальні, економічні), що впливають на діяльність емітента.¹⁰</p>
--	---	--

<p>Б.</p>	<p>Інформацію необхідно готувати, перевіряти та розкривати відповідно до високих стандартів якості бухгалтерського обліку, розкриття фінансової й нефінансової інформації та аудиту.</p>	<p>Принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності визначаються національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, які затверджуються Міністерством фінансів України і не суперечать міжнародним стандартам.¹³</p> <p>Аудиторська палата України затверджує норми і стандарти аудиту. Затвержені Аудиторською палатою України норми і стандарти аудиту є обов'язковими для дотримання підприємствами, установами та організаціями.¹⁴</p> <p>Бухгалтерський облік та фінансова звітність мають ґрунтуватися на таких основних принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обачність; - повне висвітлення; - автономність; - послідовність; - безперервність; - нарахування та відповідність доходів і витрат; - превалювання сутності над формою; - історична (фактична) собівартість; - єдиний грошовий вимірник; - періодичність.¹⁵ <p>Інформація, яка подається у фінансових звітах, повинна бути дохідлива і розрахована на однозначне тлумачення її користувачами за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації.</p>
-----------	---	---

		<p>Фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, бути достовірною та надавати можливість користувачам порівнювати фінансові звіти підприємства за різні періоди та звіти різних підприємств.¹⁶</p>
В.	<p>Задля забезпечення належної підготовки та надання фінансової звітності, варто щороку проводити аудиторські перевірки з використанням незалежного аудитора, який дає зовнішню та об'єктивну оцінку цієї звітності.</p>	<p>Проведення аудиту є обов'язковим для:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) підтвердження достовірності та повноти річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, бірж, компаній, підприємств, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів незалежно від форми власності та виду діяльності, звітність яких офіційно оприлюднюється, за винятком установ та організацій, що повністю утримуються за рахунок державного бюджету і не займаються підприємницькою діяльністю. <p>Обов'язкова аудиторська перевірка річного балансу і звітності господарюючих суб'єктів з річним господарським оборотом менш як двісті п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів проводиться один раз на три роки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) перевірки фінансового стану засновників комерційних банків, підприємств з іноземними інвестиціями, акціонерних товариств, холдингових компаній, інвестиційних фондів, довірчих товариств та інших фінансових посередників; 3) емітентів цінних паперів; 4) державних підприємств при здачі в оренду цілісних майнових комплексів, приватизації, корпоратизації та інших змінах форми власності;

		<p>5) порушення питання про визнання неплатоспроможним або банкрутом.</p> <p>Проведення аудиту є обов'язковим також в інших випадках, передбачених законами України.¹⁷</p>
Г.	<p>Канали розповсюдження інформації повинні передбачати рівноправний, своєчасний та непов'язаний із надмірними витратами доступ користувачів до необхідної інформації.</p>	<p>Емітент зобов'язаний не менше одного разу на рік інформувати громадськість про своє господарсько-фінансове становище і результати діяльності (надалі – річний звіт). Річний звіт публікується не пізніше дев'яти місяців року, наступного за звітним, і надсилається держателям іменних акцій та реєструвальному органу.¹⁸</p> <p>Публікація річного звіту здійснюється емітентом в одному із офіційних друкованих видань Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України чи ДКЦПФР.¹⁹</p> <p>Емітент зобов'язаний протягом двох днів надіслати фондовій біржі і реєструвальному органу, а також опублікувати в офіційній газеті фондової біржі інформацію про зміни, що відбулися в його господарській діяльності і впливають на вартість цінних паперів або розмір доходу за ними.²⁰</p> <p>Відкриті акціонерні товариства, підприємства-емітенти облигацій, банки, довірчі товариства, валютні та фондові біржі, інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, кредитні спілки, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії та інші фінансові установи зобов'язані не пізніше 1 червня наступного за звітним року оприлюднювати річну фінансову звітність та консолідовану</p>

		<p>звітність способом публікації у періодичних виданнях або розповсюдження її у вигляді окремих друкованих видань.²¹</p> <p>Фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, крім випадків, передбачених законодавством.²²</p>
--	--	--

¹ Див. Закон України “Про цінні папери та фондову біржу” від 18 червня 1991 року № 1201-ХІІ, ст. 24.

² Див. Положення про надання регулярної інформації відкритими акціонерними товариствами та підприємствами – емітентами облігацій, затверджене рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 9 червня 1998 року № 72 (в редакції, затвердженій рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 січня 2000 року № 3), п. 2.1.5.

³ Там же, додаток 3.

⁴ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87, п.19.

⁵ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 року № 290, п.25.

⁶ Див. Положення про надання регулярної інформації відкритими акціонерними товариствами та підприємствами – емітентами облігацій, затверджене рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 9 червня 1998 року № 72 (в редакції, затвердженій рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 січня 2000 року № 3), додаток 4.

⁷ Там же, додаток 4.

⁸ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87, п.19.

---

⁹ Див. Положення про надання регулярної інформації відкритими акціонерними товариствами та підприємствами – емітентами облігацій, затверджене рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 9 червня 1998 року № 72 (в редакції, затвердженої рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 січня 2000 року № 3), додаток 4.

¹⁰ Там же, додаток 6.

¹¹ Там же, додаток 4.

¹² Там же, додаток 6.

¹³ Див. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 6 липня 1999 року № 966-XIV, ст.ст. 1 та 6.

¹⁴ Закон України “Про аудиторську діяльність” від 22 квітня 1993 року № 3125-XII, ч. 4, ст. 14.

¹⁵ Див. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 6 липня 1999 року № 966-XIV, ст. 4.

¹⁶ Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87, п.п. 14-17.

¹⁷ Закону України “Про аудиторську діяльність” від 22 квітня 1993 року № 3125-XII, ст. 10.

¹⁸ Закон України “Про цінні папери та фондову біржу” від 18 червня 1991 року № 1201-XII, ст. 24.

¹⁹ Див. Положення про надання регулярної інформації відкритими акціонерними товариствами та підприємствами – емітентами облігацій, затверджене рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 9 червня 1998 року № 72 (в редакції, затвердженої рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 січня 2000 року № 3), п. 1.7.

²⁰ Закон України “Про цінні папери та фондову біржу” від 18 червня 1991 року № 1201-XII, ст. 25.

²¹ Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 6 липня 1999 року № 966-XIV, п. 3, ст. 14.

²² Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” від 6 липня 1999 року № 966-XIV, п.2, ст. 14.

